

การทำเกษตรระบบไร่นาสวนผสม

ตามแนวทางการส่งเสริมเกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ

นายประสิทธิ์ รูปเอี่ยม

เกษตรกรต้นแบบเกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ อำเภอเมืองปทุมธานี เป็นเกษตรกรที่สามารถปรับตัวและปรับแนวทางการทำการเกษตรให้อยู่ร่วมกับชุมชนเมืองได้ ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรเชิงเดี่ยว (ทำนา) มาเป็นการทำเกษตรระบบไร่นาสวนผสม มีการใช้พื้นที่เพาะปลูกที่มีการผสมผสานกันทั้งการทำนาและทำสวนได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มีการจัดการผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรที่แน่นอน ก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี และสามารถพัฒนาเป็นฟาร์มเกษตรอัจฉริยะได้ในอนาคต

การจัดสรรพื้นที่ทำการเกษตรระบบไร่นาสวนผสม

- 1) พื้นที่ทำนา จำนวน 12 ไร่
- 2) พื้นที่ทำสวน จำนวน 3 ไร่ 2 งาน
- 3) พื้นที่บ่อ จำนวน 1 งาน
- 4) พื้นที่โรงเรือน 2 โรงเรือน จำนวน 1 งาน

การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

มีการใช้เทคโนโลยีระบบการให้น้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) เพื่อให้น้ำในแปลงไม้ผลผ่านสปริงเกอร์ ทำให้ลดการใช้แรงงานคน ประหยัดเวลา

การจัดการดินและน้ำ

มีการทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดินก่อนเริ่มต้นฤดูกาลทำนาใหม่ และทำนาแบบไม่เผาฟาง โดยใช้น้ำหมักชีวภาพที่ทำขึ้นเองหมักฟางข้าว ซึ่งเป็นการเพิ่มจุลินทรีย์ในดิน ทำให้ดินมีคุณภาพ เกิดอินทรีย์วัตถุในดินมากขึ้น ลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง และใช้น้ำหมักชีวภาพในแปลงไม้ผล เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช

การจัดการผลผลิตและการตลาด

- ข้าวเจ้า ขายให้แก่โรงสี ปีละ 2 ครั้ง
- ไม้ผล เนื่องจากปลูกไม้ผลหลากหลายชนิด ทำให้สามารถจัดการผลผลิตได้ตลอดทั้งปีตามฤดูกาล โดยขายผลผลิตให้แก่ลูกค้าในชุมชนใกล้เคียง ที่เป็นชุมชนเมืองที่เกิดจากการขยายพื้นที่หมู่บ้าน ทำให้มีรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี

การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช

- สวนไม้ผล ใช้วิธีเขตกรรม ด้วยการดูแลด้วยตนเองโดยปรับปรุงสภาพแวดล้อมของต้นพืชให้มีความอุดมสมบูรณ์อยู่เสมอ ๆ เช่น การตัดแต่งกิ่ง การกำจัดวัชพืช การไถพรวนดิน เพื่อทำลายแหล่งอาศัยของศัตรูพืช
- ใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมโรคและแมลงในนาข้าวและในสวนไม้ผล เช่น ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเอร์เรีย และเมธาไรเซียม เพื่อกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองปทุมธานี